

**Protokół z części 2. XI Posiedzenia Podkomitetu Ds. Rozwoju Partnerstwa
Komitetu Do Spraw Umowy Partnerstwa**

Spotkanie odbyło się 5 grudnia 2022 r. w formule hybrydowej. Poświęcone było dyskusji nt. celów, funkcji, zadań i planu prac Podkomitetu. Wymieniony zakres tematyczny spotkania został ustalony w drodze dyskusji. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) oraz członkowie Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa. Przewodnictwo Posiedzeniu zostało przekazane w drugiej części posiedzenia Pani Magdalenie Dziubek-Grudzińskiej, upoważnionej przez Wiceprzewodniczącą Panią Renatę Calak do reprezentowania jej na posiedzeniu Podkomitetu.

Najważniejsze kwestie poruszone w trakcie dyskusji przez członków Podkomitetu:

1) Zadania Podkomitetu

a) Zasada partnerstwa jako główny przedmiot prac Podkomitetu

Przewodniczący poruszył kwestię doprecyzowania głównego obszaru działań Podkomitetu tzn. ustalenia czy Podkomitet będzie się zajmować zasadą partnerstwa czy szeroko rozumianą budową dialogu, w tym zasadą partnerstwa. Przedstawicielka NSZZ Solidarność, poparta przez przedstawicielkę Fundacji Batorego opowiadała się za ograniczeniem zakresu działań do zasady partnerstwa. Zwracała uwagę, że jest to szeroki temat i duże wyzwanie w kolejnej perspektywie finansowej. Stwierdziła, że jest to idealny czas na to, aby określić w jaki sposób w nowej perspektywie Podkomitet będzie się tym zajmować, w tym ustalenie z jakich narzędzi będzie korzystał i w jakich odstępach czasu. Przedstawicielka Fundacji Batorego zauważyła, że od dwóch lat funkcjonowania Podkomitetu w jego działalności przeważa zasada partnerstwa. Wynika to z dużej aktywności partnerów społecznych, gospodarczych i społeczeństwa obywatelskiego.

Przedstawiciel Fundacji Aktywizacja, mówił, że Podkomitet powinien móc wypowiadać się nt. innych zasad horyzontalnych np. dostępności, ze względu na to, że środowiska członków Podkomitetu nie mają dość wysoko umocowanego stanowiska, żeby wypowiadać się gdzie indziej. Przedstawiciel Forum Związków Zawodowych (FZZ) zakwestionował zasadność rozszerzania w ten sposób przedmiotu działań Podkomitetu. Jeśli w nowym podkomitecie taki będzie pomysł, to może istnieć podkomitet od wszystkich zasad horyzontalnych. Przedstawicielka NSZZ Solidarność wyjaśniała, że Podkomitet stanowi gremium, w którym interesy pewnych środowisk mogą wybrzmiewać, ale jest to zadanie na zasadzie wyjątkowości stosowane, kiedy głosy te nie mogą wybrzmieć.

b) Podsumowanie perspektywy 2014-2020

Przewodniczący Podkomitetu powiedział, że Podkomitet powinien przeanalizować działania z perspektywy 2014-2020 pod kątem wykorzystania w kolejnej perspektywie. Przedstawicielka Wielkopolskiej Rady Koordynacyjnej Związek Organizacji Pozarządowych przypomniała, że Podkomitet obecnie dalej funkcjonuje i powinien włączać się w bieżące sprawy. Przedstawicielka Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych (OFOP) wspominała o rozpoznaniu przeprowadzonym przez OFOP nt. 0,25 z EFS+ w programach regionalnych. Zauważyła, że dopiero w wyniku prac i rozmów

w gronie Podkomitetu zostały osiągnięte w tej kwestii porozumienia i uzgodnienia. Przedstawiła stanowisko, że to jest dorobek, który należy wykorzystać. Dodała, że ogromną wartością Podkomitetu jest jego rola interwencyjna.

c) Lista zadań

Reprezentantka Fundacji Batorego przedstawiła propozycję zadań Podkomitetu przez cały okres realizacji Umowy Partnerstwa, w tym m.in. promowanie rozwiązań związanych z zasadą partnerstwa, monitorowanie i interweniowanie w sytuacjach, gdy zasada partnerstwa realizowana jest w sposób niewystarczający, monitorowanie włączania partnerów do KM i stwarzania warunków do efektywnego sprawowania przez nich funkcji członków KM, spotkania i rozmowy z IZ o tym, jak zasada partnerstwa jest realizowana w programach operacyjnych przez nich zarządzanych. Zwróciła uwagę, że dodatkowe pilne zadania Podkomitetu wiążą się ze szczególnym momentem, jakim jest kończenie się jednej perspektywy, a zaczynanie kolejnej.

Przedstawiciel OPZZ dodał, że przygotowanie propozycji zadań dla nowego Podkomitetu, jest również jednym z zadań Podkomitetu.

d) Zaangażowanie Podkomitetu w ramach różnych funduszy

Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan prosiła, aby wspólnie dookreślić czy Podkomitet zajmuje się zasadą partnerstwa tylko w polityce spójności. W jej opinii Podkomitet zajmuje się tymi programami które wchodzi w skład umowy partnerstwa. W odpowiedzi przedstawicielka MFIPR poinformowała, że zarówno KPO jak i Wytyczne leżą w obszarze zadań Podkomitetu. Europejski Kodeks Postępowania w zakresie partnerstwa chociaż odnosi się bezpośrednio do polityki spójności, to jego zapisy powinny być przestrzegane również w ramach KPO. Zauważyła, że Podkomitet, z racji holistycznego podejścia do zasady partnerstwa, jest najodpowiedniejszym ciałem do zajęcia się tą kwestią również w KPO.

e) Podkomitet płaszczyzną spotkania się różnych stron

Uczestnicy posiedzenia podkreślali, że jest to jedyne gremium, w którym spotykają się różne grupy partnerów. Z tego względu należy docenić potencjał jaki gremium to oferuje np. poznanie perspektyw i procedur wewnętrznych instytucji zarządzających oraz innych podmiotów.

f) Reagowanie interwencyjne

Przedstawicielka OFOP poruszyła kwestię **reagowania interwencyjnego**. Przypomniała o skutecznym zaangażowaniu się Podkomitetu przy opracowywaniu Umowy Partnerstwa. Przedstawiła stanowisko, że działanie w tym trybie wymaga odpowiedniego przewodniczenia, zaangażowania na odpowiednim etapie i prac w formie grup roboczych.

Zauważono także, że nie da się uniknąć trybu interwencyjnego, natomiast zasada partnerstwa nie powinna być przysłaniana przez bieżące sprawy. Wyrażano poparcie dla skupienia się na pracy systemowej.

g) Cykliczne spotkania z IZ

Przedstawiciel Fundacji Aktywizacja, poparty przez przedstawiciela FZZ, przedstawił stanowisko, że **spotkania z IZ powinny mieć charakter cykliczny i odbywać się np. raz w roku**. Zaproponował również zaproszenie przedstawicieli IZ w styczniu lub lutym, aby zasygnalizować różne problemy.

Przewodniczący zaproponował, aby ustalić komunikat do IZ w tej sprawie oraz sformułować instytucjonalnie komunikat również do IK KPO. Proponował by spotkania opierały się na wyjaśnianiu stanowisk, wzmacnianiu głosu w sprawach merytorycznych i przedstawianiu swoich propozycji. Przedstawicielka Fundacji Batorego z kolei wskazywała na potrzebę przeprowadzenia omawianych spotkań w formule edukacyjnej, prezentacyjno-poznawczej.

h) Organizacja prac Podkomitetu

Wystosowano apel, aby członkowie Podkomitetu zobowiązując się do realizowania wspólnie zaplanowanych działań określali jaki czas mogą na to poświęcić. Ważne jest również, aby wszyscy członkowie wiedzieli z jaką częstotliwością spotyka się Podkomitet.

Podkomitet musi realizować zasadę przejrzystości. Protokoły posiedzeń oraz uchwały, które podejmuje Podkomitet muszą znajdować się na stronie internetowej.

i) Spotkania przedstawicieli Podkomitetu w KM regionalnych i krajowych

Przedstawiciel Fundacji Stocznia zaproponował wprowadzenie praktyki uczestnictwa członków Podkomitetu w momentach otwierających np. takich jak konstituowanie się Komitetów Monitorujących i tworzenie ich regulaminów. Byłoby to okazją do krótkiego 5-cio minutowego przedstawienia np. w formie 10 dobrych praktyk koncepcji zasady partnerstwa, wskazania czego wymaga ona od członków KM. Przewodniczący Podkomitetu zaznaczył, że przed członkami Podkomitetu stoi zatem zadanie wypracowania rekomendacji oraz określenie jak będą dystrybuowane.

j) Działania na poziomie europejskim

Przedstawiciel Stowarzyszenia Polska Zielona Sieć zasugerował włączenie się Podkomitetu w działania na poziomie europejskim związanym z rewizją Europejskiego Kodeksu Postępowania w zakresie partnerstwa. Poinformował, że jest przeprowadzana pierwsza ewaluacja, natomiast same zmiany w Kodeksie planowane są na rok 2024. Zwrócił uwagę, że Podkomitet powinien się w nie włączyć.

k) Pozostałe proponowane zadania Podkomitetu

- przygotowanie dla administracji rządowej informacji jak Podkomitet określa zasadę partnerstwa;
- organizacja spotkań dla członków KM w konwencji nawiązującej do spotkania, które odbyło się w lipcu 2022 roku w Olsztynie, opartej na wybraniu konkretnej kwestii i rozpoznaniu jej na spotkaniu. Obecnie zorganizowanie 2-dniowego spotkania z przedstawicielami powołanymi do KM, aby sformułować kompendium kompetencji;
- organizacja wydarzeń, którym patronuje Podkomitet w duchu demokracji uczestniczącej;

- zaangażowanie w monitorowanie zasady partnerstwa w KPO;
- przygotowanie wytycznych do ewaluacji zasady partnerstwa;
- przygotowanie listy dobrych i złych praktyk do wykorzystania w trakcie przygotowań regulaminów KM;
- konsultowanie obszarów tematycznych w ramach których powoływani są przedstawiciele do KM;
- ustalanie kryteriów i specyfiki kryteriów w ramach SZOP monitorowanie udziału partnerów w tworzeniu SZOPów i reagowanie;

Przedstawicielka Fundacji Batorego postulowała, by przed przejściem do operacjonalizacji upewnić się, że wypracowane stanowisko ma poparcie wszystkich członków. Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan z kolei wyraziła zdanie, że z przeprowadzonej dyskusji powinien powstać plan działań. Ustalono, że dyskusja o celach, funkcji i zadaniach zostanie zamknięta konkluzją przygotowaną w przeciągu tygodnia.

2) Zmiany Regulaminu

Przewodniczący rozpoczął dyskusję w sprawie przesądzenia czy Przewodniczący ma być wybierany w wyborach bezpośrednich czy przez członków Prezydium. Uczestnicy spotkania przedstawiali argumenty za obiema opcjami. Wybory bezpośrednie były uzasadniane silniejszym mandatem dla Przewodniczącego uzyskanym w ten sposób i większym zaufaniem członków dla Przewodniczącego m.in. w momencie działań interwencyjnych. Wybory Przewodniczącego z członków Prezydium argumentowano potrzebą sprawnej organizacji pracy Podkomitetu, kolegialnym ustalaniem priorytetów, działaniem w oparciu o konsensus przedstawicieli wszystkich grup partnerów.

Przedstawicielka Konfederacji Lewiatan zwróciła uwagę, że obecne rozważania są dla członków Podkomitetu lekcją dochodzenia do konsensusu. Przedstawicielka NSZZ Solidarności z kolei podkreśliła, że dobrze, aby w ostatnim roku działania gremium przetestować czy wypracowana formuła się sprawdza. Dzięki temu nowy podkomitet przy ustalaniu sposobu organizacji, będzie miał to doświadczenie jako bazę do podjęcia decyzji. Przedstawiciel Fundacji Stocznia wzmocnił ten głos dodając, że sposób działania Podkomitetu jest wzorotwórczy dla innych podmiotów.

Przeprowadzono głosowanie nt. wyboru przewodniczącego. Następnie przedstawicielka Fundacji Batorego przedstawiła propozycje zmiany punktów w Regulaminie Podkomitetu przygotowane w odpowiedzi na postulaty zgłoszone na poprzednim spotkaniu. Zaproponowała, aby przeprowadzać dyskusję nad kolejnymi paragrafami i jeśli nie ma uwag, przechodzić do kolejnego i przegłosować zmiany regulaminu zbiorczo.

Przedstawione zmiany określały kiedy możliwe jest podjęcie działań zmierzających do odwołania członka Podkomitetu, zasady podejmowania decyzji przez prezydium, sposób zgłoszenia przedstawiciela grup partnerów do Prezydium, zasady odwołania członka Prezydium oraz przywołania funkcji wiceprzewodniczącego/ej zgodnie z treścią zarządzenia powołującego Podkomitet.

Wszystkie zmiany, co do których nie było sprzeciwu zostały przegłosowane. Trzy kwestie, w których nie było jednomyślności, głosowano oddzielnie. Były to:

- **wybór Przewodniczącego/ej przez Prezydium** – (za – 13, wstrzymało się – 8, przeciw – 2)
- **ustalenie kadencji Przewodniczącego/ej na rok** – (za – 12, wstrzymuje się – 3, przeciw – 6)

Zgodnie z zapisem Regulaminu Przewodniczący/a co roku ma zmieniać się rotacyjnie i będzie nim członek/ini Prezydium z grupy partnerów społecznych, partnerów gospodarczych lub społeczeństwa obywatelskiego.

- możliwość podejmowania **decyzji w trybie obiegowym** (za – 21, wstrzymuje się – 0, przeciw – 0)

Uczestnicy posiedzenia zostali poinformowani, że informacja o wybraniu czterech przedstawicieli do Prezydium została przekazana do Sekretariatu drogą mailową. Członkowie Podkomitetu należący do grupy partnerów społecznych zostali poproszeni o wybranie swojego przedstawiciela i przekazanie informacji w przeciągu kilku dni.

3) Europejskie Forum Praktyków Partnerstwa

Przedstawiciel Stowarzyszenia Polska Zielona Sieć wygłosił przygotowaną prezentację. Przedstawił doświadczenia z prac grupy 3 Europejskiego Forum Praktyków Partnerstwa skupiającej się na kwestii dobru partnerów. Podniósł temat praktyki działań IZ w ramach doboru partnerów i planowanych zmian Kodeksu Partnerstwa. Zapraszał członków Podkomitetu do dyskusji i współpracy w tym zakresie.

Analogiczna prezentacja dotycząca prac grupy 6 Europejskiego Forum Praktyków Partnerstwa została przedstawiona przez reprezentantkę MfiPR, która poinformowała o dotychczasowych działaniach w celu pogłębienia tematu facylitacji partnerstwa.

Ponadto przedstawicielka resortu odniosła się do uwag zgłoszonych w trakcie posiedzenia

- 1) Wyjaśniła powody rozwiązania Prezydium KUP, które nie prowadziło swoich działań ze względu na wysoką rangę osób w nim zasiadających (czterech ministrów i marszałek), a w konsekwencji niską dostępność.
- 2) Powiadomiła o możliwości zmiany zarządzenia powołującego Podkomitet: Przewodniczący Podkomitetu może wystąpić z wnioskiem do przewodniczącego KUP.

Podsumowanie:

- 1) Lista zadań Podkomitetu zaproponowana przez przedstawicielkę Fundacji Batorego oraz wnioski z dyskusji posłużą do stworzenia ostatecznej listy zadań Podkomitetu;
- 2) Wystosowany zostanie wniosek o spotkanie w grudniu z dyrektorem departamentu odpowiedzialnym za przygotowanie wytycznych w zakresie komitetów monitorujących w celu omówienia uwag członków Podkomitetu;
- 3) Przed kolejnym posiedzeniem ukonstytuowane zostanie Prezydium, które wybierze Przewodniczącego/ą.